

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 maart 2021

Zaaknummer : 802316
Afdeling : Welzijnszaken Heemstede
Portefeuillehouder : J.F. Struijf
Openbaarheid : Actief openbaar

ONDERWERP

Preventie jeugdhulp: Buurtezinnen.nl en Humanitas (Home-Start)

SAMENVATTING

In de raadsvergadering van 6 november 2020 is de motie 'Zin in Buurtgezin' aangenomen waarin de verkenning van de mogelijkheden van Buurtgezinnen en eventuele andere aanbieders van soortgelijke ondersteuning is verwoord. Op basis van de uitgevoerde verkenning hebben we 2 organisaties geselecteerd die een informeel en laagdrempelig preventief aanbod kunnen realiseren t.w. Buurtgezinnen en Humanitas (programma Home-Start). De ondersteuning die deze organisaties bieden is er op gericht om overbelasting van gezinnen en daarmee de inzet van jeugdhulp te voorkomen.

JURIDISCH EN BELEIDSKADER

Jeugdwet
Beleidsplan Sociaal Domein

BESLUIT B&W

1. Uitvoering te geven aan de motie Zin in Buurtgezin (d.d 6 november 2020).
2. Buurtgezinnen.nl opdracht te verlenen voor het implementeren en aanbieden van het programma Buurtgezinnen in Heemstede in de periode 1 mei 2021 tot 1 mei 2022.
3. Humanitas opdracht te verlenen voor het implementeren en aanbieden van het programma Home-Start in Heemstede voor de periode 1 mei 2021 tot en met 31 december 2021. De kosten ad € 22.000 ten laste te brengen van de in de begroting beschikbare middelen voor opvoedondersteuning.
4. Het besluit voor te leggen aan de commissie Samenleving om over de uitvoering van de motie haar zienswijze kenbaar te maken en de motie hierbij af te doen (B-stuk)

AANLEIDING

In de vergadering van de raad van 6 november 2020 is een motie aangenomen inhoudende het verkennen van de mogelijkheden van de inzet van Buurtgezinnen en eventuele andere aanbieders van soortgelijke ondersteuning.

ZIENSWIJZE

1. Nu de mogelijkheden voor de inzet van Buurtgezinnen.nl en ander aanbod zijn verkend én er een voorstel ligt, is de vraag aan de commissie of zij zich kan vinden in het voorliggende voorstel voor de uitbreiding van het preventieve aanbod met de inzet van Buurtgezinnen.nl en Humanitas (Home-Start).
2. Deelt de commissie de conclusie van het college dat hiermee op een passende wijze invulling wordt gegeven aan de motie gericht op een uitbreiding van het lokale preventieve aanbod voor ouders en jeugdigen?

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 maart 2021

MOTIVERING

In Heemstede zijn er gezinnen die zich overbelast voelen, maar hier (nog) niet direct professionele hulp bij nodig hebben. Voor deze doelgroep kan informele en laagdrempelige hulp een uitkomst zijn. Door inzet van deze ondersteuning kan de inzet van jeugdhulp op grond van Jeugdwet voorkomen of afgeschaald worden. Buurtgezinnen.nl en Humanitas zijn beide organisaties die dergelijke ondersteuning bieden, maar ieder een ander accent leggen: Buurtgezinnen.nl is gericht op het kind, Humanitas is met het aanbod Home-Start vooral gericht op de ouders.

Gelet op het feit dat beide programma's bijdragen aan een versterking van het lokale preventieve aanbod (de sociale basis) én ieder een ander accent leggen, wordt voorgesteld beide programma's aan te bieden en hiervoor een opdracht te verlenen aan Buurtgezinnen.nl en Humanitas.

Buurtgezinnen.nl

Buurtgezinnen is een laagdrempelig, informeel programma waarbij gezinnen die het zwaar hebben (vraaggezinnen) worden gekoppeld aan een warm en stabiel gezin in de buurt (steungezinnen). Samen maken zij afspraken hoe de steun eruit zal zien, bijvoorbeeld een wekelijkse speelafpraak waarbij het kind naar het steungezin gaat. Met deze vorm van hulp worden ouders ontlast en krijgen kinderen de extra aandacht die ze nodig hebben.

De steungezinnen bieden de ondersteuning als vrijwilliger. Zij worden getraind en gescreend en ondersteund door een coördinator van Buurtgezinnen.nl.

Uit onderzoek naar de inzet van Buurtgezinnen is gebleken dat het programma effect heeft. Buurtgezinnen draagt er aan bij dat kinderen in hun eigen gezin kunnen opgroeien.

Het heeft een positieve invloed op de sociaal-emotionele ontwikkeling, het mentale welbevinden, de veerkracht en de zelfredzaamheid van kinderen. Bij sommige kinderen waren er ook verbeteringen in de spraaktaalontwikkeling of lichamelijke ontwikkeling. Het mentale welbevinden van ouders bleek gegroeid. Er was verbetering van het gezinsklimaat en de relatie tussen ouders en kinderen. Verder bleek Buurtgezinnen bij te dragen aan de integratie van nieuwkomersgezinnen en de participatie van ouders. Tot slot werkt Buurtgezinnen kosten reducerend, gezien formele hulp wordt voorkomen of afgeschaald (preventie).

Buurtgezinnen.nl is sinds begin 2020 in onze regio actief in Haarlem en Zandvoort. De gemeente Bloemendaal is voornemens hier bij aan te sluiten. Gelet op de eerste positieve ervaringen met Buurtgezinnen.nl continueren de gemeenten Haarlem en Zandvoort dit aanbod in 2021. Ook zijn er reeds Heemstedse gezinnen actief voor Buurtgezinnen.nl.

Voorstel inzet Buurtgezinnen.nl

Buurtgezinnen geeft aan dat het gemiddeld twee jaar duurt om een nieuw initiatief als Buurtgezinnen stevig neer te kunnen zetten in een gemeente. Daarom is de voorkeur om te starten met een proeftuin (pilot) van twee jaar.

Om te komen tot een efficiënte implementatie en daarmee een kostenreductie, is een offerte gevraagd voor de gemeenten Haarlem, Zandvoort, Bloemendaal en Heemstede gezamenlijk.

Voor Heemstede en Bloemendaal gaat het om de periode 1 mei 2021 tot 1 mei 2022.

Humanitas

Humanitas heeft met Home-Start eveneens een laagdrempelig en informeel programma dat is gericht op opvoed- en gezinsondersteuning bij (alledaagse) opvoedvragen. Ervaren en getrainde vrijwilligers bieden ouders vriendschappelijke en praktische ondersteuning bij het opvoeden van kinderen. De vrijwilligers worden begeleid door een coördinator die ook de intakegesprekken doet, de match tussen gezin en vrijwilliger organiseert en periodiek contact met het gezin houdt.

Naast de ondersteunende functie heeft Home-Start ook een belangrijke signalerende functie. Als het niet goed blijkt te gaan in een gezin dan wordt er samen met de ouders contact gelegd met het Centrum voor Jeugd en Gezin zodat daar onderzocht kan worden of en zo ja welke jeugdhulp (aanvullend) nodig is.

De effectiviteit van Home-Start is grondig onderzocht. De interventie is erkend door het Nederlands Jeugdinstituut en is effectief volgens goede aanwijzingen. Onderzoek laat zien dat het welzijn van ouders stijgt. Ook laten zij meer positief opvoedgedrag zien en worden ze sensitiever en responsiever naar hun kinderen. Er zijn positieve veranderingen te zien in het opstandig, angstig en affectief gedrag van kinderen. Zowel voor ouders met zware problematiek als ouders met lichte problematiek zorgt Home-Start voor verbeteringen. En verbeteringen in welzijn, opvoeden en gedrag van het kind blijven over langere termijn bestaan.

Humanitas is al langere tijd actief in de regio, vooral in de gemeente Haarlem. Incidenteel zijn ook gezinnen vanuit Heemstede ondersteund. Ook zijn er reeds Heemstedenaars actief als vrijwilliger voor Home-Start.

Voorstel inzet Humanitas (Home-Start)

In het overleg met Humanitas is de mogelijkheid naar voren gekomen om aan te sluiten bij Haarlem. Wanneer een gemeente een eigen licentie voor Home-Start wil, is zij gebonden aan een minimale inzet van 0,5 fte voor de coördinator en daarmee vrijwilligers voor ongeveer 20 gezinnen. Echter, in Heemstede is niet de verwachting dat er 20 gezinnen in aanmerking zullen komen. Op basis van de ervaringen in het CJG is de verwachting dat in Heemstede jaarlijks ongeveer 10 gezinnen gebruik zullen maken van Home-Start. Daarmee is aansluiten bij Haarlem de betere optie.

Toeleiding door CJG

Aanmelding van gezinnen die mogelijk in aanmerking komen voor Buurtgezinnen of Home-Start verloopt via het CJG. Omdat hier geen sprake is van jeugdhulp op grond van de Jeugdwet wordt geen beschikking afgegeven.

FINANCIËN

Buurtgezinnen.nl

De kosten voor de inzet in Bloemendaal en Heemstede zijn als volgt begroot:

1 mei 2021 – 1 mei 2022

Opstartkosten	€ 5.000
Koppeling tussen 10 gezinnen (5 in Heemstede & 5 in Bloemendaal)	€ 38.700
Totale kosten	€ 43.700

Vanaf 1 mei 2022 op jaarbasis

10 nieuwe koppelingen & onderhoud 2021 koppelingen (5 in Heemstede & 5 in Bloemendaal)	€ 38.700

Collegebesluit

Collegevergadering: 16 maart 2021

Aandeel in de kosten voor Heemstede:

Eerste jaar € 21.850 en vanaf 2^e jaar € 19.350.

De kosten van de inzet van Buurtgezinnen in het eerste jaar kunnen ten laste gebracht worden van de regionaal beschikbare middelen voor uitvoering van het transformatieplan jeugd Zuid-Kennemerland. Vanaf 2022 is dit niet meer mogelijk. Via de kadernota 2022 wordt een voorstel gedaan voor de dekking van deze kosten in de begroting 2022. Na vaststelling van de begroting 2022 zal de besluitvorming over de continuering van Buurtgezinnen.nl per 1 mei 2022 plaatsvinden.

Humanitas

De kosten voor het realiseren van het aanbod Home-Start in Heemstede ten behoeve van de ondersteuning van 5-7 gezinnen in 2021 bedragen € 22.000 op jaarbasis. Deze kosten kunnen ten laste gebracht worden van het in de begroting opgenomen bedrag voor het CJG (onderdeel opvoedondersteuning).

PLANNING/UITVOERING

Gestreefd wordt naar ingang per 1 mei 2021.

PARTICIPATIE EN COMMUNICATIE

De opdrachtverlening aan Buurtgezinnen.nl voor de periode 1 mei 2021 tot 1 mei 2022 verloopt eenmalig via de gemeente Haarlem.

De opdrachtverlening aan Humanitas vindt rechtstreeks plaats.

DUURZAAMHEID

N.v.t.

BIJLAGEN

1. Voorstel/offerte Buurtgezinnen.nl
2. Voorstel/offerte Humanitas